

Čo skrýva biela vata na konároch?

Dlhé biele voskové vlákna pokrývajú kolónie vošky vlnačky krvavej. Chránia ich nie len pred prirodzenými nepriateľmi, ale aj insekticídnyimi postrekmi a tak komplikujú ochranu stromov proti tomuto nepríjemnému škodcovi.

Ing. Ján TANCÍK, PhD.,
Ecophyta, s. r. o., Nitra
Prvá rastlinnolekárska služba,
Poradenstvo pre záhradkárov

Keď bezkrídlu samičku vlnačky krvavej (*Eriosoma lanigera*), s telom pokrytým voskovými vláknami podobnými vate rozpučíte medzi prstami, zafarbí sa vám červenou hmotou, ktorú veľmi ťažko vyčistíte, ak sa dostane na oblečenie. Mladé larvy vlnačky voskovými vláknami nedisponujú. Prezimujú na koreňoch a kmeňoch jabloní, na jar migrujú do koruny a cicajú na konároch. Nymfy sa menia na dospelé neokrídlené samičky, ktoré rodia živé larvy v počte 100 až 150. Kolónie vošiek sa tak tvoria veľmi rýchlo,

najmä na mladých konárkoch v blízkosti púčikov.

Najvyšší výskyt škodcu možno zaznamenať v máji a júni, potom sa jeho početnosť znižuje, ale v septembri znovu stúpa. V júni sa objavujú okrídlené formy samičiek, ktoré prelietajú na susedné stromy. Škodca môžeme mať počas roka 10 až 15 generácií.

Obľubuje konáre, nie listy

Vlnačka krvavá neškodí na listoch, ale vyciava rastlinné šťavy z konárov, čím spôsobuje tvorbu kambiálnych nádorov. Konáre sa na napadnutých miestach deformujú, tvoriace sa nádory praskajú, čím vznikajú vstupné brány pre mnohé patogény. Silno napadnuté stromy zaostávajú v raste, môžu odumrieť, pričom ohrozené sú najmä mladé stromy.

Preventívne opatrenia

Znížiť riziko napadnutia jabloní vlnačkou krvavou môžete výberom správnej odrody a podpní-

ka. Veľmi citlivé na výskyt škodcu sú napríklad bujne rastúce odrody ako 'Jonagold', 'Idared' či 'Melrose', z podpníkov sa preň ako atraktívne ukázali A2, M111, M106 a M9. Rovnako dôležité je vhodné stanovište, správny výsadbový spon a zníženie poškodení stromov počas ošetrovania. Väčší výskyt škodcu bol pozorovaný v sadoch so silno orezanými stromami. Veľký význam má aj ošetrovanie rán po reze či úplné odrezanie a spálenie napadnutých konárov.

Chemická ochrana

Proti škodcovi sú účinné predjarne postreky, povolené sú aj pred kvitnutím. V lete sa zásahy robia pri výskyte viac ako 10 kolónií na 100 letorastoch. V ochrane pro-

ti vlnačky krvavej sa používajú rovnaké prípravky ako proti iným voškám. Postrek treba urobiť pod vyšším tlakom a s väčším množstvom vody, aby prenikol pod voskovú ochrannú vrstvu škodcu.

Ekoprístup

Najskôr sa odporúča použitie prípravku s obsahom mazľavého draselného mydla (Cocana, Floravita Coco), ktoré pomáha pri zmytí voskových vláken. Aplikuje sa pri vyššom tlaku a s väčším množstvom vody (50 až 60 ml prípravku na 10 l vody). Po obschnutí, najviac do 24 hodín treba použiť niektorý z biologických prípravkov proti voškám, napríklad Rock Effect (300 ml na 10 l vody).

Na neošetrených ranách po reze stromov sa často vyskytujú kolónie vlnačky krvavej, preto rany treba ošetriť prípravkami na ošetrovanie rán (balzam, vosk).